

selv mener at have det, udtalte, at dersom vi skulle Vædringsforlag, frygter jeg for, at Lovforslaget slet ikke kommer igennem. Jeg siger derfor, lad os kun tage, hvad der i saa Hensende kan faas. Hvad Kongetienden angaar, tror jeg ikke, at de Vanskeligheder ere til Stede. Der vil vistnok Forholdet være det, at Afløsning kan konstateres, og dermed Skatten bortfalde. For Resten er jeg opsødt i Egne, hvor de samme Forhold finde Sted, som det ærede 1ste Medlem for 8de Kredts omtalte. Vi have været i det lykkelige Tilfælde slet ikke at kende til Strid mellem Herremænd og Bønder, mellem Præstere og Selvejere; den Strid, der har været paa Verne, kunne vi kun beklage og ønske, at de komme ud af den. Vi ønske og haabe ogsaa, at det Forslag, der netop her ligger for, vil bidrage noget til, at Striden paa Verne, at Trællemærkeskillet kan komme til at bortfalde, og det sætte vi nogen Pris paa. Under disse Forhold tror jeg, at det er rigtig, at de, der ønske at gøre noget, skulle gøre det, naar der i Virkeligheden gives noget, der kan benyttes. Jeg er saa heldig, at den Jord, jeg har, er tiendefri, men havde jeg tiendebærende Jord, vilde jeg ikke et Øjeblik betænke mig paa at søge at faa den afløst, og hvor jeg særdes, vil jeg af al Maaht bidrage til, at en virkelig Afløsning kan finde Sted.

De Vanskeligheder, det ærede 4de Medlem for 1ste Kredts (Det. Hansen) omtalte, der skulde være ved § 11, tror jeg ikke er til Stede; thi det er klart nok, at Tiendehynderne ville komme til at svare de 4 pCt. Rente og Afdrag, selv naar det bliver til Tiendeejerne, at Obligationerne udstedes. Det er i Virkeligheden Ting, der maa overlades til Administrationen, og som ikke ret vel kunne sættes ind i Lovene, og der er meget med Hensyn til Afløsningen, som maa overlades til Administrationen. — Heller ikke tror jeg, at der er nogen Vanskelighed ved § 15. Det hedder jo ikke udtrykkelig, at Vedtrækning i sin Almindelighed skal finde Sted af Obligationerne, men kun om forment gøres, det vil sige, at man vil, til vedkommende Tid, tage Hensyn til, hvorledes Kurser staar, og hvorledes de Forhold bedst afsvikles. Jeg kan ikke indrømme, at man her har saa overdrevent Hastværk. Denne Sag har ligget for hele Vinteren; ærede Landstingsmænd af Højre have jo deres tre Ministre, der have tiltraadt Forslaget, de maa være nogenlunde beroligede derved. Den ærede Kirkeminister har tiltraadt Forslaget, saa vidt jeg har læst i Forhandlingerne fra det andet Ting, derved forekommer det mig, at Gæstligheden kan

være nogenlunde betrygget. Indenrigsministeren har tiltraadt Forslaget, Finansministeren har tiltraadt det, og det har ligget for hele Vinteren, saa jeg kan slet ikke er- fende, at her er Tale om Hastværk.

Det ærede 1ste Medlem for 11te Kredts (Stjør) udtalte, at Præsterne siede i Armod. Ja, det er meget muligt, men saa er det, fordi de lønnes paa en fejl Maade; deres Løn er ikke for lille, men de lønnes paa en ikke tidsvarende Maade. Jeg indrømmer, at det, at de for en stor Del saa Løn i Naturalier, i Tiender, hvor der er Hasardpøl til Stede, i Præstegaarde og i Offer, ikke er heldigt. Lad os afløse alle disse Forhold, saa at de unge og upraktiske Mænd, der komme ud som vordende Præster, blive fri for at være Købmænd, Landmænd og Tiendeta- gere, det tror jeg ikke, de egne sig til. Sidde de derfor i Armod, er det ikke, fordi Lønnen er for lille, thi Præsterne have jo de bedste Gaarde, som ikke ere mere bebyr- dede end almindelige Bondegaarde, og hvor- ledes skulde saa den almindelige Landbefol- ning leve, som er henvist til at leve alene af sine Eiendomme? Fejlen er, at Tiden skrider saa stærkt frem, at Præsterne i Virke- ligheden ikke kunne være al Ting. Jeg har nævnt, at Præsterne ere Landmænd, Tiende- krævere, Offermodtagere o. s. v., alt det tager deres Tid, og de ere desuden upraktiske til at bestyre deres Sager. Derfor glæder jeg mig ogsaa ved Udsigten til en Offerafløsning. Jeg tror, at Præsterne, ligesom andre Em- bedsmænd, ere bedst tjente med at se, hvilke Penge de have, saa saa de at lægge en for- nuftig Disposition over dem, det maa andre Mennesker gøre, og sætte Tæring efter Næ- ring, idet de jo dog ere noget undskyldte efter den Lønningsmaade, de nu have. Jeg anbefaler altsaa dette Forslag paa det bedste, idet jeg ikke skønner andet, end at det er et overordentligt vigtigt Samfundsspørgsmaal, og at det derfor er ønskeligt, at Statskassen ofrer de saa Millioner paa denne Sags Ord- ning, som her er Tale om. Jeg gentager, at de Røster, vi have hørt her, vise, at vi næppe saa en Tiendeafløsning paa bedre og billigere Billaar.

Madsen-Mthgdal: Maa jeg bede om Ordet for en kort Bemærkning?

Formanden: For en kort Bemær- ning har det ærede Medlem Ordet.

Madsen-Mthgdal: Den ærede sidste Taler rettede meget bestemt det Spørgsmaal til mig, hvorledes jeg troede, det overhovedet var muligt at gennemføre en Tiendeafløs-